

Milieu- en veiligheidsverslag 2009

2009 werd bij ENCI Maastricht vooral gekenmerkt door het opstellen van het Plan van Transformatie voor het ENCI-gebied. Deze transformatie zal in de komende jaren gestalte krijgen.

In 2009 hebben ENCI, Provincie Limburg, Gemeente Maastricht, Natuurmonumenten én een vertegenwoordiger van de omgeving gemeenschappelijk een plan opgesteld voor het ENCI-gebied. Voor de cementindustrie in Europa een unieke samenwerking. Het plan richt zich op de bestemming, ontwikkeling en inrichting van de groeve, de overgangszone en op het huidige bedrijventerrein. Verder werden in 2009 de nodige voorbereidingen gedaan voor de samenwerkings-overeenkomst tussen de verschillende partijen om het plan daadwerkelijk te kunnen realiseren.

Het Plan van Transformatie leidt ertoe dat ENCI de commerciële mergelwinning in de groeve uiterlijk in juli 2018 zal beëindigen. De oven sluit uiterlijk op 1 juli 2019.

In de fabriek werd verder veel aandacht besteed aan het opstellen van de nieuwe vergunningsaanvraag met bijbehorend milieu-effect-rapport in het kader van de Wet milieubeheer. We hebben deze aanvraag in mei 2009 ingediend.

Op het gebied van veiligheid heeft de fabriek de goede lijn weten vast te houden. In 2009 hebben zich slechts twee ongevallen voorgedaan waarvan één ongeval een externe firma betrof. Uiteindelijk streven we natuurlijk naar nul ongevallen. Dat we de zorg voor veiligheid goed hebben geborgd in onze organisatie, heeft ertoe geleid dat we eind 2009 het internationaal erkende OHSAS-certificaat voor veiligheid hebben gehaald. Verder zijn 90, voornamelijk operationeel opererende medewerkers, een veiligheidsopleiding met een doorlooptijd van 12 maanden gestart.

Frans Erens, Directeur ENCI Maastricht.

Uit milieu-oogpunt was het aandeel alternatieve brandstoffen iets lager dan in 2008 omdat vanwege de economische crisis minder alternatieve brandstoffen beschikbaar waren op de markt. Desalniettemin weet ENCI het aandeel fossiele brandstoffen nog steeds tot een minimum te beperken.

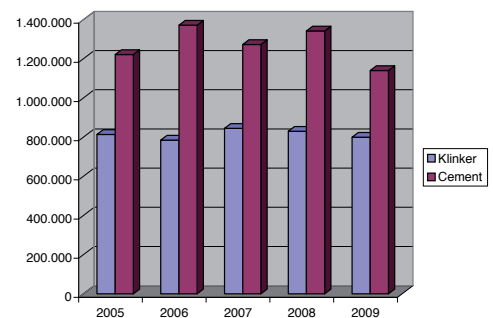
Productie van klinker en cement

Als gevolg van de economische crisis vond in 2009 een verdere daling plaats van de productie van klinker en cement. Deze daling zal zich voortzetten in 2010. Voor 2011 verwachten de analisten nog geen verbetering in het cementverbruik in Nederland.

In 2009 produceerde ENCI Maastricht 0,8 miljoen ton klinker. Dankzij de inzet van onze medewerkers nam het aantal draaiuren van de oven fors toe ten opzichte van 2008.

ENCI Maastricht produceerde ruim 1,1 miljoen ton cement. Hiervan werd 89 % in bulk en 11 % verpakt in zakken van 25 kg verzonden naar de klanten. Bijna alle cementsoorten die in Maastricht worden geproduceerd, werden verkocht in Nederland. Een klein deel van de productie werd geëxporteerd naar Duitsland.

Productie van klinker en cement (in tonnen)

Plan van Transformatie

Eco-responsibility, brede duurzaamheidsaanpak

ENCI neemt als cementproducent haar economisch, ecologische en sociale verantwoordelijkheid. Vanuit een brede aanpak worden samenhangende oplossingen aangeboden aan de partners binnen de bouwsector.

1. Bijdrage leveren aan biodiversiteit

Wij willen de natuurlijke omgeving behouden en verbeteren, dit doen we door het toepassen van hoogwaardige technieken voor het herstel van onze groeves. Hierdoor dragen we zelfs bij aan het vergroten van de soortenrijkdom. Aandacht voor biodiversiteit staat hoog op onze agenda.

Natuurontwikkeling staat in het Plan van Transformatie centraal. Er zal een grote, gevarieerde en natuurlijke groeve ontstaan met diverse kalkterrassen en steilwanden, kalkhellingen en een centrale waterplas. In essentie komen er 60 hectare natuurlijke biotopen en maakt ENCI de Oehoe-vallei vrij van overmatig bos waardoor voor Nederland unieke kruidenvegetaties kunnen ontstaan. Als potentiële nestplaats voor de Oehoe zal ENCI in de rotswand van de Oehoe-vallei enkele richels uitgraven. Verder wordt de groeverand van populieren uitgedund waardoor meer ruimte komt voor kalkminnende planten.

De potenties van de groeve zijn enorm en de ontwikkeling ervan zal een meerwaarde zijn voor stad en Euregio.

Als potentiële nestplaats van de Oehoe zal ENCI in de rotswand van de Oehoe-vallei enkele richels uitgraven

2. Duurzaam bouwen met beton

ENCI heeft de ambitie om duurzame bouwmaterialen te leveren die een positieve bijdrage leveren aan het welzijn van onze maatschappij en ons milieu tijdens en na de levenscyclus van deze producten. Werken aan duurzaam bouwen betekent:

- Zowel Beste Praktijken promoten op het gebied van duurzaam bouwen (energie-efficiency, kwalificatiesystemen) alsmede het gevoerde beleid op het gebied van levenscyclus van materialen;
- Onze klanten informeren over de functionele prestaties van onze producten én hun prestaties op het gebied van milieu en veiligheid;
- Innovatieve producten ontwikkelen die een positieve impact hebben onze samenleving en ons milieu;
- Recycling beschouwen als een fundamentele pijler van onze strategie in duurzaam bouwen. Onze eerste verantwoordelijkheid is het leveren van bouwproducten die hergebruikt kunnen worden.

3. Bescherming van ons klimaat

Wij willen de emissies van broeikasgassen zoveel mogelijk verminderen. We ondersteunen de verplichtingen die de overheid oplegt in het kader van Kyoto-protocol en wij blijven ons inzetten om onze CO₂-uitstoot nog verder te verlagen.

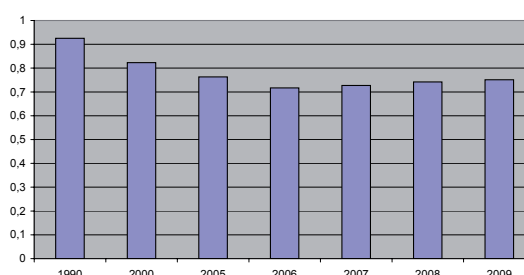
In 2009 was de CO₂-uitstoot vergelijkbaar met 2008. De reden hiervoor was een lagere klinkerproductie (als gevolg van de economische crisis) en de licht hogere inzet van fossiele brandstoffen.

Onze inspanningen blijven dan ook gericht op de inzet van duurzame energie bij de bereiding van klinker. Klimaatneutrale biomassa maakt **41%** uit van de totale warmtevoorziening van de oven; een lichte daling ten opzichte van 2008 toen ENCI nog 43% biomassa gebruikte. Het grootste deel van deze biomassa betrof rioolwaterzuiveringsslib (bijna 70 miljoen kilo in 2009).

Verder heeft de fabriek in 2009 een energiewerkgroep opgericht om ook op andere gebieden het energieverbruik te verlagen. Niet-gebruikte kantoren werden gesloten om het gas- en energieverbruik tot een minimum te beperken, verbeteringen zijn aangebracht in het gebruik van piek- en daluren, verbeteringen van de efficiency van de cementmaling, een investering is onderzocht om het gasverbruik van de slakdroger te verlagen, en bij het stoppen van installaties worden nu ook aanverwante installaties (zoals b.v. transportbanden) automatisch gestopt.

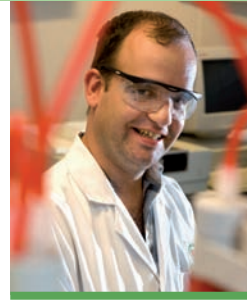
41%
van de warmtevoorziening van de oven bestaat uit biomassa

CO₂-emissie ENCI Maastricht (ton CO₂ per ton klinker)

In 2009 organiseerde de fabriek tweemaandelijks informatie-bijeenkomsten voor de omgeving

In 2009 werden persoonlijke ambitiegesprekken gevoerd met alle medewerkers.

4. Gebruik van reststoffen als grond- en brandstof

Om zo efficiënt mogelijk met energie om te gaan, richt ons beleid zich al decennialang op het zoveel mogelijk vervangen van natuurlijke grondstoffen en fossiele brandstoffen door alternatieve grond- en brandstoffen. Dit zijn restproducten van andere industrieën die anders gestort of verbrand zouden moeten worden. Dit beleid rust op een intensieve samenwerking tussen verschillende ondernemingen. We streven zo veel mogelijk een 'afvalvrije' productie na.

Grondstoffen

Voor de productie van klinker en cement is mergel nodig. Voor de productie van 0,8 miljoen ton klinker gebruikten we in 2009 1,3 miljoen ton mergel in de groeve in Maastricht. De productie van klinker in de cementoven is heel energie-intensief. Een gedeelte van de klinker kan worden vervangen door de inzet van alternatieve grondstoffen als hoogovenslak en vliegias als grondstof voor cement.

Wereldwijd onderscheidt Nederlands cement zich door het hoge gebruik van hoog-ovencement. Door de hoge inzet van hoogovenslak als grondstof in dit cement hoeft er minder energie-intensieve klinker geproduceerd te worden. Door de jarenlange ontwikkeling hebben de ENCI-fabrieken in Europa gemiddeld het laagste aandeel portlandcementklinker in hun cementen: 48%. Ter vergelijking: de Europese cementindustrie heeft nu een gemiddeld klinkergehalte van 76%.

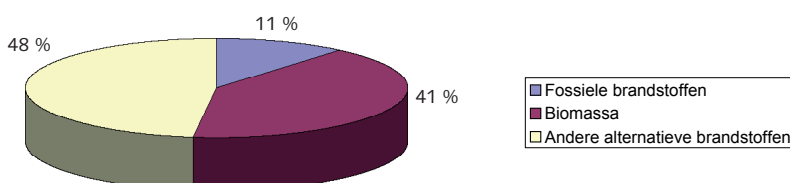
Brandstoffen

In 2009 slaagde ENCI Maastricht erin om 89% van de warmtevoorziening van de oven te dekken met alternatieve brandstoffen. Dit percentage ligt iets lager dan in 2008 toen nog 96% werd vervangen door alternatieve brandstoffen. De daling wordt verklaard door de economische crisis. Hierdoor zijn minder alternatieve brandstoffen beschikbaar op de markt.

Het brandstoffenbeleid van ENCI leidt ertoe dat de inzet van fossiele brandstoffen geminimaliseerd wordt. Ook in 2009 is dit gelukt. Slechts 11% van de warmte kwam uit fossiele brandstoffen.

Eind 2008 heeft ENCI de inzet van tapijstresten als brandstof getest. In 2009 is de reguliere inzet hiervan gestart.

Brandstoffenverdeling 2009

5. Overige milieu-impact verder verminderen

Uitstoot

In 2009 werden opnieuw het hele jaar door metingen uitgevoerd van de uitstoot van alle installaties. Het gemiddelde van de metingen ligt onder de toegelaten waarden volgens de milieuvergunning.

Onderstaand diagram toont de emissies van ENCI Maastricht in 2009. Hierbij is de beperking 1.0 de emissiegrens die wordt toegestaan in de milieuvergunning uit 2009. Uit het schema blijkt duidelijk dat alle emissies van ENCI onder die grenswaarde liggen.

Hoewel de emissie van NO_x in 2009 binnen de norm van de vergunning viel, heeft de fabriek in 2009 een studie laten uitvoeren om de NO_x-emissie verder te verminderen. Afgesproken is om in 2010 bij de oven een Low-NO_x burner te plaatsen voor de verlaging van de NO_x-emissie. Verder is in 2010 bij Cementmolen 15 de ombouw van een elektrofilter naar een nieuw stoffilter voorzien. Dit zal leiden tot een daling van de stofemissie.

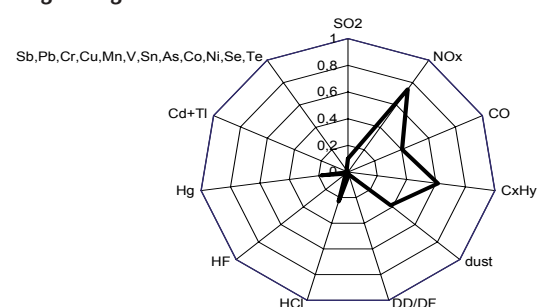
Transport

Ook op het gebied van transport wil ENCI haar milieu-impact verminderen. Waar mogelijk geeft ENCI Maastricht de voorkeur aan transport via het water. In 2009 bedroeg het cementtransport via het water 31%. Het overige deel werd via de weg naar de klanten vervoerd.

Klachtenregistratie

Een van de taken van ENCI is het bijhouden van de klachtenregistratie en de follow-up daarvan. Dit in verband met eventuele hinder die de fabriek zou kunnen veroorzaken. In 2009 waren er 78 klachten over ENCI gemeld waarvan er 55 daadwerkelijk toewijsbaar waren aan de fabriek.

Emissies ENCI Maastricht in 2009 ten opzichte van vergunning

Vervoer van bulkcement over de weg

Opleiding van medewerkers

Om onze doelstellingen te bereiken, rekenen we op al onze medewerkers. Wij willen hen tevredenheid op het werk bieden, hun veiligheid garanderen en hun prikkelen door ruimte te bieden voor zelfontplooiing.

In 2009 volgden de medewerkers van ENCI Maastricht meer dan 4.600 opleidingsuren. Het waren vooral vaktechnische opleidingen en opleidingen op het gebied van veiligheid. In 2009 werd verder met alle medewerkers een persoonlijk ambitiegesprek gevoerd en werd bij hen geïnventariseerd wat hun opleidingsbehoefte was.

Communicatie met omgeving

ENCI Maastricht communiceert op transparante manier met buurtbewoners, lokale en provinciale en/of nationale overheid.

In 2009 organiseerde ENCI samen met Provincie Limburg, Gemeente Maastricht, Natuurmonumenten en een vertegenwoordiging van de omgeving tweemaandelijks informatiebijeenkomsten met de omgeving. Deze bijeenkomsten waren bedoeld om de omgeving te betrekken bij de ontwikkeling van het Plan van Transformatie en om hun inbreng hierin mee te nemen.

Veiligheid

Ongevallen met verzuim (2005-2009)

2005	2006	2007	2008	2009
5	1	3	2	2

In 2009 hebben zich in Maastricht 2 ongevallen met verzuim voorgedaan, waarvan één ongeval een firma-medewerker betrof.

Een ENCI-medewerker krijgt een instructie over valbeveiliging

In 2009 lag de focus op communicatie richting de medewerkers in het kader van gezondheid en welzijn en arbeidshygiëne. Voor een grote groep medewerkers werden arbeidshygiënedagen georganiseerd met voorlichting over blootstelling aan onder andere stof en maatregelen die in dit kader kunnen worden genomen.

Op het gebied van gezondheid en welzijn bood de fabriek aan alle medewerkers een mini check-up en conditietest aan. Door onder andere gewicht, lengte, cholesterol en bloeddruk te laten controleren door een externe instantie, kregen de medewerkers een globale check van hoe het met hun gezondheid is gesteld. Verder werd in de bedrijfskantine informatie over gezonde voeding aangeboden en bood ENCI hulp bij het stoppen met roken.

Safety Alert

Een andere actie is het gebruik van Safety Alerts binnen HeidelbergCement Benelux. Als er een ongeval plaatsvindt, wordt er direct melding van gemaakt op intranet via een foto en uitleg. Ook wordt dit document rondgestuurd naar alle andere fabrieken. ENCI Maastricht gaat proactief met deze Safety Alerts om en betreft deze in de toolbox meetings. Als het nodig is worden de veiligheidsmaatregelen aangescherpt.

Profiel van ENCI Maastricht

ENCI Maastricht maakt deel uit van de HeidelbergCement Group. HeidelbergCement, de wereldleider op het gebied van aggregaten, is een van de belangrijkste cementproducenten ter wereld. De groep is actief in meer dan 40 landen in Europa, Noord-Amerika, Australië, Afrika en Azië. De groep telt 53.000 medewerkers en boekte in 2009 een omzet van ruim 11 miljard euro.

Samen met de productielocaties in IJmuiden en Rotterdam, maakt ENCI Maastricht deel uit van ENCI B.V.: producent en leverancier van Nederlands cement. ENCI Maastricht ligt vlakbij een belangrijk autowegennet in de Euregio Maas-Rijn: een uitgelezen locatie om de nationale en internationale markt te bedienen.

De fabriek beschikt over één groeve, één cementklinkeroven, een cementmaaldrijf en een expeditie-unit voor de verzending van cement. Het fabrieksterrein is 33 ha groot en de groeve bestrijkt 125 hectare. Hiervan is reeds 65 hectare heringericht of in afwerking.

Maastricht produceerde in 2009 0,8 miljoen ton klinker en ruim 1,1 miljoen ton cement. De fabriek telt 204 medewerkers waarvan er 25 werkzaam zijn voor de centrale afdelingen van de Benelux.

ENCI B.V. vestiging Maastricht

Lage Kanaaldijk 115
6212 NA Maastricht
Postbus 1
6200 AA Maastricht
Tel. + 31 (0) 43 329 7777
Fax. +31 (0) 43 329 7822

Verkoop:
Tel. +31 (0) 73 640 1216